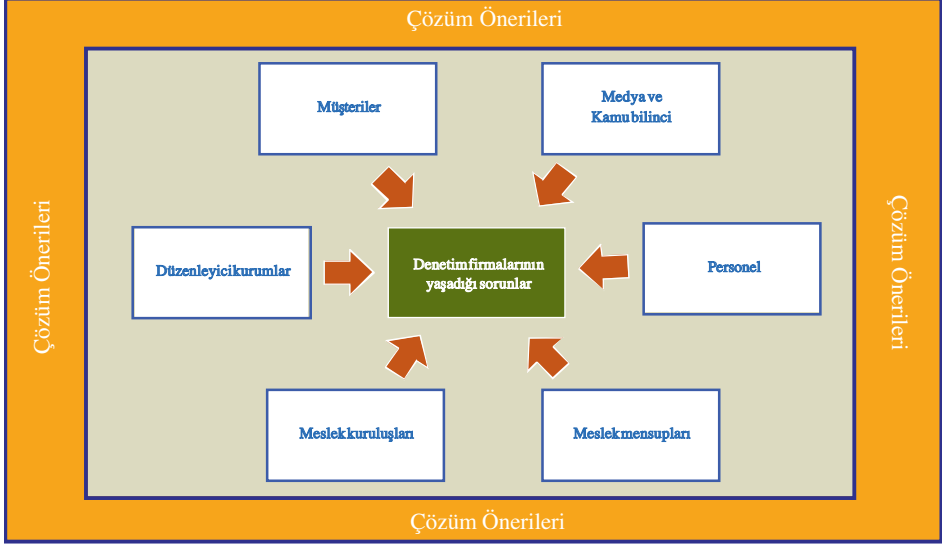

TÜRKİYE’DE DENETİM FİRMALARININ YAŞADIĞI SORUNLAR VE ZORLUKLAR; SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK VE SOSYAL SORUMLULUĞUN DEĞERLENDİRİLMESİ VE ÖNERİLER

Hüseyin GÜRER / DRT Bağımsız Denetim ve SMMM A.Ş.

Türkiye’de Denetim Firmalarının Yaşadığı Sorun ve Zorluklar; Sürdürülebilirlik ve Sosyal Sorumluluğun Değerlendirilmesi ve Öneriler.

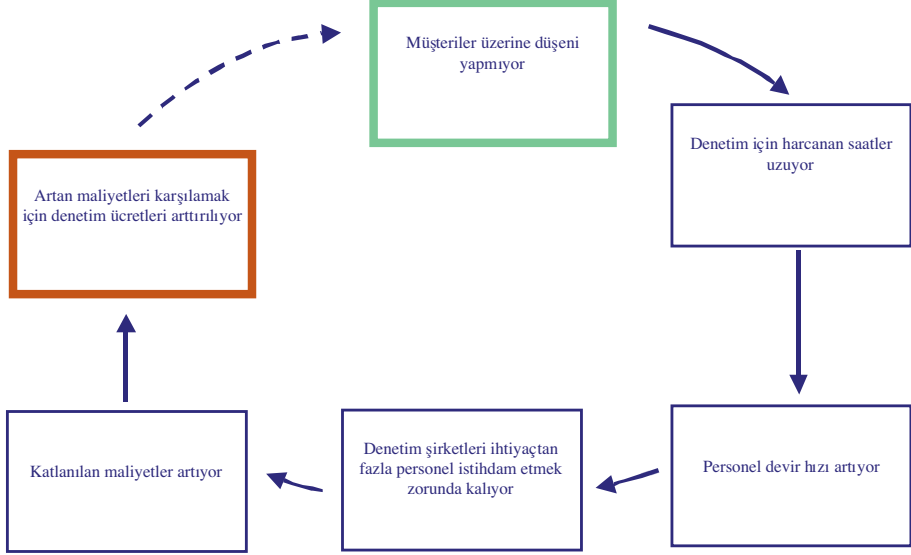

Müşterilerle ilgili zorluklar ve çözüm önerileri

Teknik Bilgi Eksikliği	<ul style="list-style-type: none">Teknik konularda müşterilere düzenli olarak uygulamalı eğitimlerin sunulması
Sosyalsorumluluk	<ul style="list-style-type: none">Sosyal sorumluluk bilincinin geliştirilmesi için müşteri ile denetim şirketleri arasında genel kabul görmüş ilke ve kurallar çerçevesinde işbirliği ortamının sağlanması
“Vergi amaçlı finansal raporlama” yaklaşımı	<ul style="list-style-type: none">“Finansal ve yönetsel şeffaflık amacıyla raporlama” yaklaşımına yönelmenin teşvik edilmesiŞirket yönetiminin mali tablolarını sahiplenmesiİç kontrol ve bilgi sistemlerinin geliştirilmesi için profesyonel danışmanlık hizmetlerinin alınması
Denetim kavramının benimsenmemesi	<ul style="list-style-type: none">Şirket üst yönetiminin alt kadrolara denetimin önemini aktarmasıRapor tarihlerinin denetim çalışmaları için gerekli olan süre dikkate alınarak belirlenmesiDenetim çalışmaları boyunca düzenli olarak durum değerlendirme toplantılarının yapılmasıDenetim komitelerinin bankalarda olduğu gibi etkin bir şekilde devreye sokulmasıDenetimin belirlenen tarihlerde bitmesi için gerekli önceliğin verilmesiDüzenleyici kurumların şirketler üzerinde “denetlenebilirlik” açısından zorlayıcı olmasıBASEL II kapsamında otoritelerin risk yönetimi mekanizmalarının hayata geçirilmesini ve iç denetim sistemlerinin etkinliğinin denetlenmesini zorunlu kılması
Denetim ücretlerinin katılan maliyete oranla çok düşük kalması	<ul style="list-style-type: none">Denetim sürecinde ihtiyaç duyulacak tüm bilgi ve belgelerin denetim öncesinde hazırlanmış olmasıFinansal Raporlama Standartlarının gerektirdiği tüm hesaplamaların müşteri tarafından yapılmasıŞirketlerin bu yönde teknolojik yatırım yapması ve bunları idame ettirecek personelin istihdamı

Türkiye’de Denetim Firmalarının Yaşadığı Sorunlar ve Zorluklar; Sürdürülebilirlik ve Sosyal Sorumluluğun Değerlendirilmesi ve Öneriler

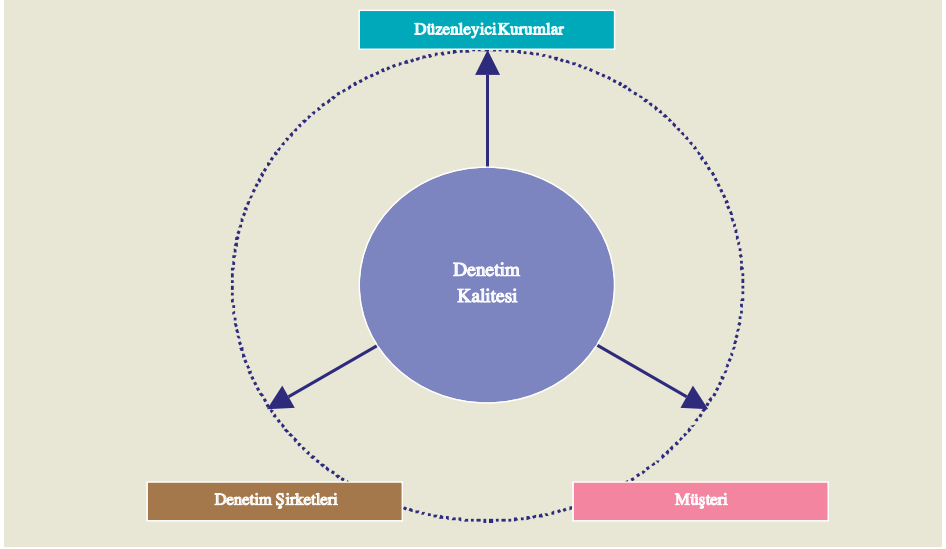
Maliyet – Ücret Döngüsü

Düzenleyici kurumlarla ilgili zorluklar ve çözüm önerileri

Kurumlararası koordinasyonun geliştirilmesi	<ul style="list-style-type: none">• SPK, BDDK, EPDK, Hazine, TURMOB vb. kurumlar arasında koordinasyonun artırılması• Talep edilen rapor formatlarının yeknesak hale getirilmesi
Türkiye’ye has uygulamaların finansal raporlamastandartlarına göre yorumlanmasında kaynak eksikliği	<ul style="list-style-type: none">• Maliyet Artış Fonu, KVK uygulamaları vb. Türk vergi mevzuatına spesifik uygulamaların yeknesak ve doğru bir şekilde yorumlanması amacıyla IFRIC’e karşılık gelen Türkiye Finansal Raporlama Standartları Yorumlama Komitesi’nin oluşturulması ve uygulama tebliğlerinin yayınlanması• Bu komitenin denetim şirketleriyle koordineli çalışarak bu tür uygulamalarda kaynak oluşturması
Otorite denetimlerinin etkinliği ve uygulama kalitesinin geliştirilmesi	<ul style="list-style-type: none">• Teknik uygulamalarının yeknesak hale getirilmesi için denetim şirketleri üzerinde otorite denetimlerinin etkin ve yoğun bir şekilde yapılması• Otorite denetimlerinde eleştiri ve cezaların sektörün sağlıklı gelişimi açısından makul ve yapıcı olması• Otoritelerin denetim şirketlerinde kullanılan eğitim materyallerini, bütçesini ve sürelerini denetlemesi• Otoritelerin belli büyüklükteki şirketleri denetleyen denetim şirketlerinin teknolojik yatırımlarını incelemesi• Kamu yararını gözeterek, otorite denetimlerinde ortaya çıkan bulguları diğer denetim şirketleriyle paylaşması ve denetim faaliyetlerinin düzeltilmesinin amaçlanması• Denetim şirketlerinin tarafsızlık ilkesinin etkin bir biçimde uygulanabilmesi için sistem kurması ve otoritelerin bu sistemleri periyodik olarak incelemesi

3’lü mekanizmanın oluşturulması

Meslek kuruluşları ile ilgili zorluklar ve çözüm önerileri

SM, SMMM, YMM mülheseelerinin entegrasyon eksikliği	<ul style="list-style-type: none">Sertifikasyon koşullarının, yetki ve sorumluluklarının yeknesak hale getirilmesi
SMMM belgelendirme sürecindeki eksikler	<ul style="list-style-type: none">SMMM sınavlarının CPA ve CA sınavlarının içerikleriyle uyumlaştırılmasıCPA’de olduğu gibi SMM sertifikasyon sürecinde staj süresi boyunca sınavlara girebilme imkanı ve böylece personelin teknik açıdan olgunlaştırılmasının hızlandırılması
Bilgi birikiminin güncellenmesi ihtiyacı	<ul style="list-style-type: none">Continuing Professional Education (CPE) uygulamasının Türkiye’ye getirilmesi ve böylece meslek mensuplarının sürekli olarak teknik bilgi birikiminin güncel tutulmasının sağlanması

Denetim şirketlerinde yaklaşım farklılıkları ve çözüm önerileri

Uygulamakapsamı	<ul style="list-style-type: none">Denetim yaklaşımlarının ve özellikle iş süreçlerinin ve bilgi sistemlerinin kontrol edilmesine ilişkin prosedürlerine ilişkin kapsamların net olarak tanımlanmasıDenetim saatlerinin gerçekçi tahminlere dayandırılmasıTürkiye’de uygulanan denetim standartlarının tüm otoritelerce benimsenecek şekilde uluslararası denetim standartlarına uyumlu hale getirilmesi ve tek bir standart setinin oluşturulmasıHer denetim şirketinin mesleki ahlak kurallarının yazılı olarak yayınlanmasının zorunlu kılmasıDenetim şirketlerinin risk yönetimi ve takip sistemi oluşturması
Saattahminleri	<ul style="list-style-type: none">Denetim saatlerinin gerçekçi tahminlere dayandırılması
Yorum farklılıkları	<ul style="list-style-type: none">Standartların tüm denetim şirketlerinde yeknesak şekilde yorumlanması için koordinasyonun artırılması
Kalite kontrol	<ul style="list-style-type: none">Denetim şirketlerinin kendi içinde kalite güvence sistemlerinin oluşturulmasıKaliteden sorumlu ortağın onayı olmadan raporların imzalanmamasıHerhangi bir sorun ortaya çıktığında, hem müşteriden sorumlu ortağın hem de kaliteden sorumlu ortağın ortak sorumlu olması
Bilgi paylaşımı	<ul style="list-style-type: none">Standartların denetim şirketlerine getirdiği artan sorumluluklar nedeniyle, denetim şirketleri arasında işbirliğinin artan düzeyde sürdürülmesi ve bir önceki denetçinin mevcut denetçiye çalışma dosyalarına hızlı ve kolay erişilebilirlik konusunda yardımcı olması
Risk primi	<ul style="list-style-type: none">Ortak “risk masası”nın oluşturulması ve yakın gelecekte gündeme gelecek olan mesleki sorumluluk sigortası ile ortak hareket ederek risk priminin düşürülmesi

Personel ile ilgili zorluklar ve çözüm önerileri

Kalifiye yeni mezun temin edilememesi	<ul style="list-style-type: none">Üniversitelerde eğitim standartlarının yükseltilmesiDenetim, finansal raporlama gibi mesleki konuların uygulamalı olarak eğitim programına dahil edilmesiDenetim şirketleri ile üniversiteler arasında işbirliğinin artırılması
Elemanların bünyede muhafaza edilebilmesi	<ul style="list-style-type: none">Müşterilere ilişkin belirtilen sorun ve zorluklara paralel olarak, müşterilerle denetçiler arasında koordinasyon geliştirilerek, müşterilerin hazırlıklı ve yardımcı olmasının sağlanması ve böylece personelin bünyede tutulması

Medya ve kamu bilincini geliştirmeye yönelik çözüm önerileri

